Ветеринарна СБИРКА

5 – 6
2025

Veterinary Assembly Bulgaria

1892 2025

ИЗДАНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА АГЕНЦИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ И СЪЮЗА НА ВЕТЕРИНАРНИТЕ ЛЕКАРИ В БЪЛГАРИЯ

Ветеринарна сбирка 5 – 6/2025

ISSN 02-05-3829

СИМЕОН ЙОРДАНОВ

ВРЕМЕ НА „СГЛОБКИ“, „ПОДПОРКИ“ И „РОТАЦИИ“

/2023 – 2024 г./

КНИГА ПЕТА

/Мултилогия/

СОФИЯ
2024

„Пред нас е поредната пъстра и достатъчно всеобхватна енциклопедия, изпълнена с най-актуалните новини и много история. Чрез книгата, тази богата и разнообразна информация достига до читателите в сполучливо подбран и прецизно резюмиран вид, и ще остане като полезен справочник за история.

В съществената си част книгата представя като на лента, многоцветната динамична картина на част от настоящето, което ще бъде запазена за бъдещите поколения. Да, „Проклятие е да живееш в интересни времена“, както казва Конфуций, но историята на нашето „интересно време“ трябва да се помни и ползва, каквато и целта на автора“.

„За автора и неговия труд“ – цитат от отзива на проф. д-р Теодора Попова за книгата

„Като имаме предвид обаче, че „една птичка пролет не прави“ и ограниченият тираж на книгата, не си представяме големи заслуги и овации. Но все пак се надяваме, че с този труд от около 810 страници и широк обхват, включващ 17 тематично разделени глави и 2611 информационни единици, продукт от стотици автори, на народна мъдрост и нашето активно участие, с неповторимата си актуалност и реализъм за своето време, да сме успели да постигнем скромната си цел – малък принос към запаметяването на историко-политическия и социален живот в България в края на първата четвърт на XXI век, което да оправдае интереса на читателите и бъде от полза в случаите на анализ и вземане на определени решения“

Из „Предговор“ в книгата

Скъпи наши читатели и партньори, колеги!

Извинявам се, че в днешното ми обръщение към вас няма да направя представяне на броя! Вместо това, ще дам воля на своето омерзение като човек и специалист, потресена от наблюдаваната в последно време пълна липса на приличие, нравственост и етичност на човек към човек, на колега към колега. Надявам се думите ми да провокират сериозни размисли върху това не е ли дошло време за преосмисляне на посланията, които отправяме към обществото като лекари, към младите ни колеги и децата си като личности.

В която и сфера на професията да работите, в практиката или в държавната администрацията, винаги има един документ (Квалификационна или Трудова характеристика), в който, не зная защо в края, са посочени следните задължения на ветеринарния лекар: **(Ветеринарният лекар е ДЛЪЖЕН!)** *да поддържа висок личен и обществен морал; да проявява висока гражданска и обществена нетърпимост към негативните явления, касаещи неговата професионална компетенция*, експертиза и реализация; да поддържа *добри колегиални отношения и професионална етика във всички свои прояви* и действия. На база своя опит съм категорична, че нашите задължения като лекари трябва да започнат именно от притежаване на личностни качества: **висок личен и обществен морал, нетърпимост към явления и събития, които уронват престижа на нашата професия или наш колега и спазване професионално-етичните норми**. След това, според мен бива да се подредят професионалните ни задължения, защото първо се явяваме на този свят и публично с името на рода ни, работим в колектив, общуваме и живеем в общество и тези изконни норми първо са задължение на личността, а след това и на специалиста. Вероятно вече се питате кое провокира тези ми разсъждения. През последните седмици всички сме свидетели на изсипаната нечовешка злоба и оскверняване на името и паметта на млад наш колега, който загубихме неочаквано тези дни. За нас колега, за една жена – син, за едни деца – баща, увереност и пример. Омерзена, вцепенена съм от факта, че в подобни, лишени от всякакво приличие коментари участват и наши колеги и не мога да съм безразлична, да съм скрита, защото съм човешко същество с непоклатима ценностна система, защото обожавам своята професия, а демонстрираната безнравственост от колеги към някой от нас се връща като бумеранг и неминуемо рефлектира върху всеки и всичко, което е в смисъла на ветеринарномедицинската професия.

Смъртта е необратим процес. Трагедия, която у живите пробужда силно и понякога непреодолимо душевно страдание, а при децата може да окаже и психично-емоционални последствия в зряла възраст. Смъртта настъпва и няма никакво значение какъв и кой си бил приживе. Смъртта изисква тишина и смирение. Така повеляват каноните на всяка религия, дори правилата по време на война изискват уважение към останките на убит противников войник. В цивилизования свят, оскверняването се приема за диващина. Поведение, подобно на уважение, характерно за хората, нееднократно сме наблюдавали дори при животните – кравата ближе новороденото мъртво теле, стадото слонове обгражда трупа и „тъгува“ за мъртво слонче, лъвиците надават специфичен рев-стон когато лъв разкъса лъвче. В човешкия свят се нарича **„УВАЖЕНИЕ!“**. Наблюдавайки събитията пред последните дни съм ужасена, потресена и се питам как се случи така, че хората оскотяха и озверяха. Коя беше тази стихия, която изпепели доскоро морално непоклатимия ореол на този, който дава и пази живота, на лекаря-човек? Защо лекари участват публично в безчестни коментари за свои колеги? В какво се превръщаме или може би вече се превърнахме, примирявайки се и одобрявайки оскверняването на името и достойнството на някой от нас? Кой ни втълпи, че можем и имаме право да сме съдници, дори пред смъртта?

Опомнете се! Утре може да съм аз, може да си ти, може да е всеки, а имаме, оставяме живи майки и деца.

Опомнете се! След смъртта няма връщане и не можеш да кажеш или ти да кажат „Извинявай!“.

Опомнете се! Родили сте се индивиди от човешки вид, формирали сте се като личности, придобили сте звание, което ще бъде изписано на надгробните ни паметници и това звание **ИЗИСКВА МОРАЛ!**

Съвземете се, защото думите и делата днес дават пример на следващите след нас, дават обществения облик на ветеринарномедицинската професия! Време е да спрем и изхвърлим уродливия образ на ветеринарния лекар, който нашето поколение сами сътворихме!

С уважение,
Д-р Петя Бойкова

Ветеринарна СБИРКА
Veterinary Assembly Bulgaria
5 – 6 2025
1892 2025

Година: 133 (CXXXIII)
ISSN 0205-3829

Издание
на Българската агенция по безопасност на храните и Съюза на ветеринарните лекари в България

Национален референтен списък на съвременните български научни издания с научно рецензиране № 184

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ

ОТГОВОРНИ РЕДАКТОРИ
Д-р Светлозар Патарински
Д-р Евгени Макавеев

ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Д-р Петя Бойкова

ДЕЖУРЕН НА БРОЯ
Проф. д.н. Валентина Урумова

ЧЛЕНОВЕ
Проф. д-р Красимира Генова, д.в.м.
Проф. д-р Диан Канъков, д.в.м.
Проф. д-р Калинка Гургулова, д.в.м.
Проф. д-р Анелия Миланова, д.в.м.н.
Проф. д-р Райко Пешев, д.в.м.
Доц. д-р Танджу Мехмедов, д.в.м.
Доц. д-р Албена Димитрова, д.в.м.
Доц. д-р Милослав Жиков, д.в.м.
Доц. д-р Андрей Куртенков, д.с.с.
Д-р Милена Трендафилова, д.в.м
Д-р Галя Викьова
Д-р Антонио Радоев

Адрес на редакцията
София 1606, бул. „Христо Ботев“ 17
Моб.: +359 882 469 500
E-mail: vetsbirka@abv.bg,

Можете да ни намерите и в социалните мрежи:
Списание „Ветеринарна сбирка“

Печат
DEDRAX PRINTING HOUSE

Ветеринарна СБИРКА
5 – 6/2025

СЪДЪРЖАНИЕ

НАУКА

3D ПРИНТИРАНЕ ВЪВ ВЕТЕРИНАРНАТА МЕДИЦИНА: ПЕРСОНАЛИЗАЦИЯ В ПРОТЕЗИРАНЕТО
Георги Маринов, Критолаос Тзортзакакис, Йоанна Флеса, Виолета Буци, Панайотис Коциопулос, Апостолия-Фотини Поцаки 3

БАБХ В ДЕЙСТВИЕ

ТРАНСГРАНИЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО НА ВЕТЕРИНАРНИТЕ СЛУЖБИ ЗА КООРДИНИРАН ПОДХОД В НАДЗОРА НА БОЛЕСТИТЕ ПО ЖИВОТНИТЕ
Д-р Анна Здравкова 10

АКТУАЛНО

БОЛЕСТТА СИН ЕЗИК
Проф. Райко Пешев 12

ПОДГОТОВКА ЗА ПРЕМИНАВАНЕ ОТ ИНДИВИДУАЛНО КЪМ ОТГЛЕЖДАНЕ ПО ДВОЙКИ ИЛИ ГРУПОВО ОТГЛЕЖДАНЕ НА МЛЕЧНИ ТЕЛЕТА
Доц. Джордж Стилуел, ита Кампос де Карвальо 20

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД СЕКТОРА ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЯЙЦА – ПРОМЕНИ В КОСТНИЯ МЕТАБОЛИЗЪМ И НАМАЛЯВАНЕ НА ПРОДУКТИВНОСТТА ПРИ КОКОШКИТЕ НОСАЧКИ (ОБЗОР)
Д-р Невена Микова 32

МИАЗА – МИНАЛ, НАСТОЯЩ И ВЕРОЯТЕН БЪДЕЩ ПРОБЛЕМ
Д-р Петя Бойкова 38

НОВО ДЕКАНСКО РЪКОВОДСТВО НА ВЕТЕРИНАРНОМЕДИЦИНСКИЯ ФАКУЛТЕТ КЪМ ТРАКИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ
Д-р Петя Бойкова 48

ВЕТЕРИНАРНО-МЕДИЦИНСКА ПРАКТИКА

ДИФЕРЕНЦИРАНЕ НА КЛИНИЧНИ ПРИЗНАЦИ НА СИН ЕЗИК – СЕРОТИП 8 И СЕРОТИП 4 – ПРИ ДРЕБНИ ПРЕЖИВНИ ЖИВОТНИ
Д-р Анета Иванова 50

РАЗМИСЛИ ПО ТЕМАТА

МОРАЛЪТ И ЕТИКАТА ВЪВ ВЕТЕРИНАРНАТА МЕДИЦИНА – ПРИЗВАНИЕТО НАД ТЪРГОВИЯТА
Д-р Евгени Евтимов 52

СЪБИТИЯ

ВЕТЕРИНАРЕН ПАРАЗИТОЛОГИЧЕН ФОРУМ – 2025
Д-р Петя Бойкова 53

ПЪРВИТЕ СТУДЕНТИ ПО ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА НА МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН ЗАПОЧНАХА ОБУЧЕНИЕТО СИ В УЧЕБНА БАЗА „Д-Р ЕДУАРД ХАСКЕЛ“ 55

ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ ОТКРИ НОВАТА АКАДЕМИЧНА ГОДИНА С МОЛЕБЕН И ПРАЗНИЧНА ПРОГРАМА 57

111 ПЪРВОКУРСНИЦИ ИЗБРАХА ФАКУЛТЕТА ПО ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА ЗА СВОЕТО БЪДЕЩО АКАДЕМИЧНО ОБРАЗОВАНИЕ
Д-р Петя Бойкова 58

ЮБИЛЯРИ

ПРОФЕСОР МИТЬО ДИМИТРОВ, Д.В.М., НА 80 ГОДИНИ – ЕДИН ЖИВОТ, ПОСВЕТЕН НА ВЕТЕРИНАРНАТА НАУКА, ПРАКТИКА И ОБРАЗОВАНИЕ 61

IN MEMORIAM

ДОКТОР СВЕТЛОЗАР ПАТАРИНСКИ (1978 – 2025) 64

CONTENTS

SCIENCE

3D PRINTING IN VETERINARY MEDICINE: PERSONALIZATION IN PROSTHETICS
Georgi Marinov, Kritolaos Tzortzakakis, Ioanna Flessa, Violeta Butsi, Panagiotis Kotsiopoulos, Apostolia-Fotini Potsaki 3

BFSA IN ACTION

CROSS-BORDER COOPERATION OF VETERINARY SERVICES FOR A COORDINATED APPROACH IN ANIMAL DISEASE SURVEILLANCE
Dr. Anna Zdravkova 10

CURRENT TOPICS

BLUETONGUE DISEASE
Prof. Rayko Peshev, D.Sc. 12

GETTING READY FOR THE TRANSITION FROM INDIVIDUAL TO PAIR OR GROUP REARING OF DAIRY CALVES
Assoc. Prof. George Stilwell, Rita Campos de Carvalho 20

CHALLENGES IN THE EGG PRODUCTION SECTOR– CHANGES IN BONE METABOLISM AND REDUCED PRODUCTIVITY IN LAYING HENS (REVIEW)
Dr. Nevena Mikova 32

MYIASIS – A PAST, PRESENT, AND POTENTIAL FUTURE PROBLEM
Dr. Petya Boykova 38

NEW DEAN'S LEADERSHIP OF THE FACULTY OF VETERINARY MEDICINE AT TRAKIA UNIVERSITY 48

VM PRACTICE

DIFFERENTIATION OF CLINICAL SIGNS OF BLUETONGUE – SEROTYPE 8 AND SEROTYPE 4 – IN SMALL RUMINANTS
Dr. Aneta Ivanova 50

REFLECTIONS ON THE TOPIC

MORALITY AND ETHICS IN VETERINARY MEDICINE – VOCATION ABOVE COMMERCE
Dr. Evgeni Evtimov 52

EVENTS

VETERINARY PARASITOLOGY FORUM – 2025
Dr. Petya Boykova 53

THE FIRST VETERINARY MEDICINE STUDENTS AT THE MEDICAL UNIVERSITY – PLEVEN BEGAN THEIR TRAINING AT THE „DR. EDUARD HASKELL“ TEACHING FACILITY 55

TRAKIA UNIVERSITY OPENED THE NEW ACADEMIC YEAR WITH A BLESSING SERVICE AND FESTIVE PROGRAM 57

111 FIRST-YEAR STUDENTS CHOSE THE FACULTY OF VETERINARY MEDICINE FOR THEIR FUTURE ACADEMIC EDUCATION. THE CHOICE AND EXPECTATIONS OF A FIRST-YEAR STUDENT – INTERVIEW
Dr. Petya Boykova 58

ANNIVERSARIES

PROFESSOR MITYO ANDREEV DIMITROV, DVM, DSC (VET.) – 80 YEARS A LIFE DEDICATED TO VETERINARY SCIENCE, PRACTICE, AND EDUCATION 61

IN MEMORIAM

DR. SVETLOZAR PATARINSKI (1978 – 2025) 64

Тракийски университет, гр. Стара Загора, организира курс по „Ветеринарна хомеопатия“, който ще се проведе в периода от м. ноември 2025 г. до м. май 2026 г.

В продължение на 6 модула на обучение (веднъж месечно в събота и неделя) участниците ще придобият нови, съвременни знания и средства за приложна хомеопатия при лечение на животните.

Лектори на курса: д-р Невена Микова и доц. Цанко Христов.

- Курсът е предназначен за практикуващи ветеринарни лекари и студентите, записали или преминали 5-и курс от обучението си по ветеринарна медицина.
- Участниците ще бъдат разпределени в групи от 6 до 30 човека.
- Всеки участник ще получи безплатно учебник по клинична хомеопатия и мостри за своите първи предписания.
- Преминалите успешно курса на обучение ще получат документ, удостоверяващ участието им.
- **Информация и записване:**
  Евелина Данчева – тел. 042/699 224; 0884 00 33 89
  evelina.dancheva@trakia-uni.bg
- **Марияна Банкова** – тел. 042/699 224; 0887 90 04 90
  mariyana.bankova@trakia-uni.bg

Такса: 630 лв., с осигурена възможност за разсрочено плащане на две вноски.

Начин на плащане: По банков път по сметката на Тракийски Университет, гр. Стара Загора,
IBAN: BG22UNCR76303100117613.

Основание за плащане:
„Участие в курс „Ветеринарната хомеопатия“ и задължително имената на участника.

- **Начин на провеждане:** хибридна форма на обучение – присъствено и онлайн през платформата ZOOM.
- **Присъственото обучение за учебната 2025/2026** г. ще се проведе в град София.
- **Краен срок за записване:** 20.11.2025 г.
- **Начална дата на започване:** 22 и 23 ноември 2025 г. (събота от 10:00 ч. и неделя от 9:00 ч.)

ГРАФИК НА МОДУЛИТЕ:
I модул: 22 – 23 ноември 2025 г.
II модул: 24 – 25 януари 2026 г.
III модул: 21 – 22 февруари 2026 г.
IV модул: 21 – 22 март 2026 г.
V модул: 18 – 19 април 2026 г.
VI модул: 16 – 17 май 2026 г.

ПсихарОтерапия за Четириноги

ЛАПИ и ПЪЗЕЛИ

ШИФЪРЪТ в ПОВЕДЕНИЕТО НА КУЧЕТО

Д-Р ТАНЯ ГЕТОВА